

Digitaalisen osaamisen tavoitteiden toimintakortit varhaiskasvatukseen

Hei!

Hienoa, että olet saanut digitaalisen osaamisen tavoitteiden toimintakortit käsiisi.

Toimintakorttien tarkoituksena on antaa pedagogisia vinkkejä ja ideoita ryhmän toimintaan. Kortteja voi käyttää monipuolisesti osana suunnittelutyötä ja tuokioita. Ne voivat toimia keskustelun herättäjänä ja osallistaa lapsia toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Pakassa on kortteja jokaisesta digitaalisen osaamisen osa-alueesta, yhteensä 19 kappaletta. Osa-alueita ovat

- käytännön taidot ja oma tuottaminen (5 kpl)
- tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely (3 kpl)
- vastuullisuus ja turvallisuus (5 kpl)
- vuorovaikutus (3 kpl)
- ohjelmointitaidot (3 kpl)

Kaikki digitaalisen osaamisen tavoitteet löydät koottuna julisteesta.

Mukavia hetkiä toimintakorttien parissa!

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsi on seurannut aikuisen käyttävän laitteita ja sovelluksia päiväkotiarjessa: laitteiden avaaminen, sulkeminen ja lataaminen tulee tutuksi.

Sopikaa henkilökunnan kesken yhteiset toimintatavat digitaalisten laitteiden käytöstä työpäivän aikana. Sanoittakaa laitteiden käyttöä myös lapsille.

Yhteisesti pohdittavaksi toimintaympäristön näkökulmasta: Keskeytykö toimintanne usein puheluiden tai kirjaamisten vuoksi?

Miten ryhmän laitteet on sijoitettu ryhmätiloihin?

Mitä sopimuksia teillä on omien kännyköiden käytöstä?

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsi on osallistunut
audiovisuaalisen projektin
suunnitteluun ja toteuttamiseen
(esim. video, kirja, animaatio,
podcast).

Tehkää äänikirja ryhmälle
ajankohtaisesta aiheesta.
Ideoikaa hahmoja ja juonta
saduttaen.
Yhdistäkää sadutuksia yhteiseksi
tarinaksi.

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapselle on kerrottu
ymmärrettävästi ryhmän yhteisistä
toimintatavoista liittyen
digitaalisiin laitteisiin ja niiden
käyttöön. Lasten mielipiteitä on
kuunneltu näitä suunniteltaessa.

Haastatelkaa lapsia ja huoltajia.
Tehkää ajatuskartta siitä, kuinka
ryhmän lapset käyttävät
digitaalisia laitteita ja sovelluksia
vapaa-aikana.

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsi osallistuu aktiivisesti oman kasvunkansion sisällön tuottamiseen: ottaa ja valitsee kuvia, tuottaa tekstiä ja videoita.

Tehkää vähintään kuukausittain
jokaisen ryhmän lapsen kanssa
katsaus hänen omaan
kasvunkansioonsa.
Varatkaa tähän aikaa noin 10
minuuttia/lapsi.

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsi tutustuu digisanastoon.

Tehkää laitteiden ja tarvikkeiden
lähelle nimikylttejä
(esim. hiiri, bluetooth, laturi).
Samalla myös henkilökunnan
sanasto kehittyi.

Tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely

Lapsen kanssa haetaan tietoa
erilaisista lähteistä ja pohditaan,
mistä tietää, onko tieto
luotettavaa.

Kuvatkaa lasten kanssa
varhaiskasvatuksen ympäristöä.
Miten kuva muuttuu, kun
vaihdetaan kuvakulmaa tai
käytetään zoomausta rajaamaan
kuvattua asiaa?

Hakekaa tietoa ensin internetin
avulla ja vierailkaa sen jälkeen
lähikirjastossa tutkimassa samaa
aihetta.

Tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely

Lapsi saa kokemuksia, miten
digitaalisilla laitteilla ja
sovelluksilla luodaan omista
tarinoista mm. video, kirja tai
kuunnelma.

Rikastuttakaa lapsen tuotosta
digitaalisin keinoin.
Järjestäkää esityksistä “ensi-ilta”.

Tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely

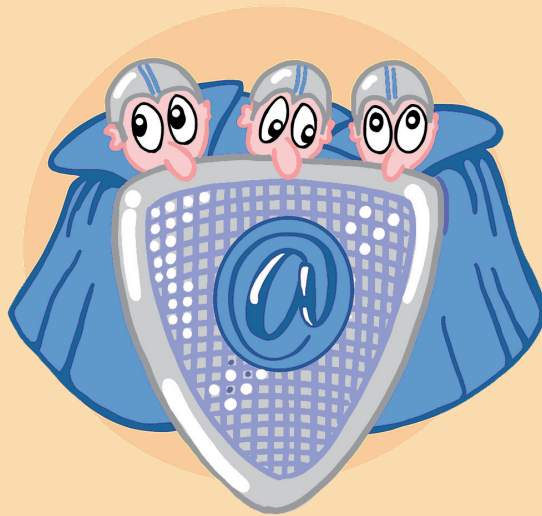
Lasten leikkejä rikastutetaan
digitaalisilla laitteilla ja leluilla.

Tutustukaa Lohjan
välinelainaamon välineisiin, esim.
Lego Education Coding Express
juna.

Järjestäkää leluviikko eri
teemoilla: ohjelmoitava lelu,
ääntä/valoa tuottava lelu,
pattereilla toimiva lelu.

Vastuullisuus ja turvallisuus

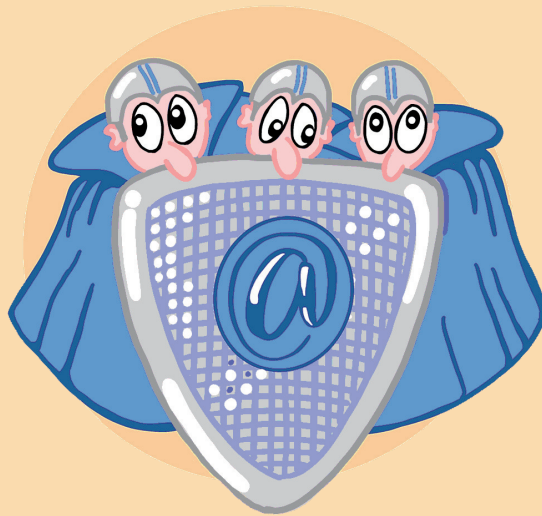

Lapsen kanssa tutkitaan, miten
kuvaa tai videota voi muokata:
mikä on totta, mikä ei.

Lisätään lasten piirustuksiin
puhetta ja ääntä.
Muokataan kuvia filttareiden
avulla. Kuvataan lapsia
epätodellisissa ympäristöissä
(esim. green screen).

Vastuullisuus ja turvallisuus

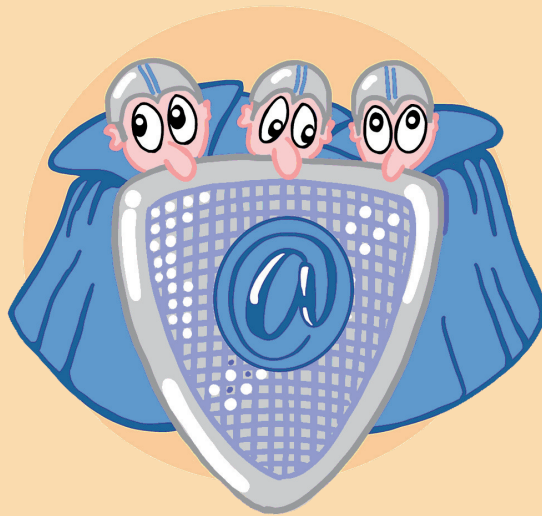

Lapsi tietää mikä on kasvunkansio:
mikä on sen tarkoitus ja kuka sitä
voi katsella.

Lapselle laaditaan yhteistyössä
perheen kanssa lapsen näköinen
kasvunkansio varhaiskasvatuksen
alkaessa.

Vastuullisuus ja turvallisuus

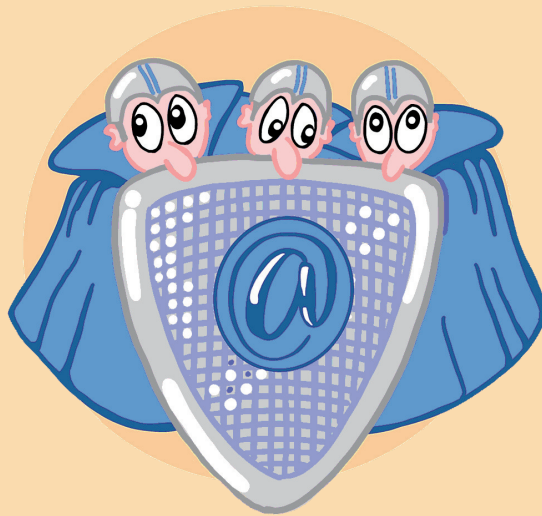
Lapselta kysytään lupa hänen kuvansa julkaisemiseen.

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, a river flows with two white swans. A small wooden bridge with a white lattice railing spans the river, where two people wearing helmets and backpacks are riding bicycles. The background features rolling green hills, a blue sky with soft clouds, and a variety of buildings including a red-roofed house, a blue-roofed house, and a larger orange building. A blue tractor is parked on a path, and a brown and white cow stands nearby. On the left, a group of people is gathered around a small wooden structure, possibly a campfire or a small stage. A blue bird is perched on a branch in the upper left corner. The overall scene depicts a peaceful, active community in a natural setting.

Henkilökunta mallintaa luvan
kysymistä.

Kun lapsi kuvaa ympäristöä, hän
harjoittelee itse luvan kysymistä
kuvattavilta.

Vastuullisuus ja turvallisuus

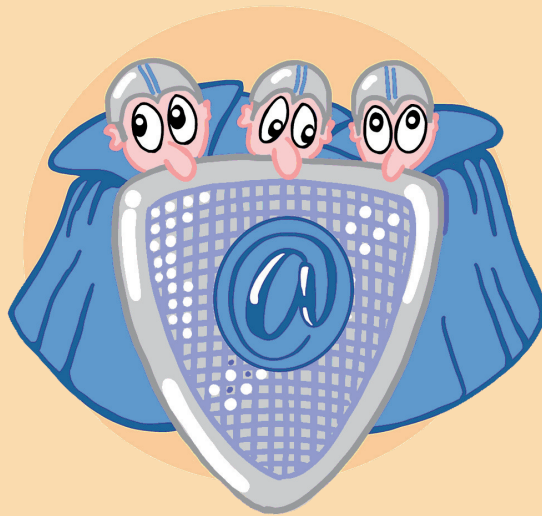
Lapselle on kerrottu, mitä ikärajat
ja erilaiset sisältömerkinnät
tarkoittavat.

A vibrant, stylized illustration of a landscape. In the foreground, two people wearing helmets and backpacks are riding bicycles across a small wooden bridge over a blue river. Two white swans are swimming in the water below the bridge. To the left, a group of people are gathered on a grassy bank, some looking towards the river. In the background, there are green hills, a small town with orange buildings, and a person walking with a shopping bag. The sky is blue with white clouds, and a small blue bird is visible on the left. The overall style is flat and colorful, typical of modern children's book illustrations.

Tutkikaa, millaisia
sisältömerkintöjä on olemassa.
Askarrelkaa tämän jälkeen
ryhmälle omat merkinnät/
symbolit.

Vanhempien kanssa keskustellaan
avoimesti ikärajoista.

Vastuullisuus ja turvallisuus

Lapselle on näytetty, miten
laitteen tai sovelluksen saa
suljettua, jos kohtaa pelottavan
asian.

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, two people wearing helmets and backpacks are riding bicycles across a small wooden bridge over a blue river. Two white swans are swimming in the water below the bridge. The middle ground features a green hill with a blue cabin, a group of people, a brown tractor, and a cow. In the background, there are rolling green hills, a small town with orange buildings, and a person walking with a bag. The sky is blue with white clouds, and a small blue bird is visible on the left. The entire scene is framed by a light orange border.

Lasta ohjataan kertomaan
turvalliselle aikuiselle aina, kun
kohtaa digitaalisessa ympäristössä
kummastuttavan tai pelottavan
asian.

Vuorovaikutus

Digitaalisten laitteiden ja
sovellusten kanssa toimimisessa
korostuu yhteisöllinen työskentely.

Katselkaa yhdessä ryhmän
toiminnasta otettuja kuvia ja
videoita ja muistelkaa, mitä
kaikkea mukavaa on yhdessä
puuhattu.

Piilottakaa tavara ja kuvatkaa se
piilossa. Kaverin tehtävänä on
etsiä tavara kuvavinkin avulla.

Vuorovaikutus

Lapsi harjoittelee emoji- ja symbolien merkitysten tunnistamista sekä ilmaisua niiden avulla.

Suunnitelkaa lapsille tarinapolku,
jossa he tunnistavat tunteita
emojien avulla.

Lapsi ottaa valokuvan itsestään eri
tunnetiloissa ja lisää kuvaan
tunnetta vastaavan emojin /
symbolin.

Kokeilkaa äänestää symbolien
avulla.

Vuorovaikutus

Lapsi saa kokemuksia
etäyhteyksillä toteutetuista
vierailuista ja tapaamisista.

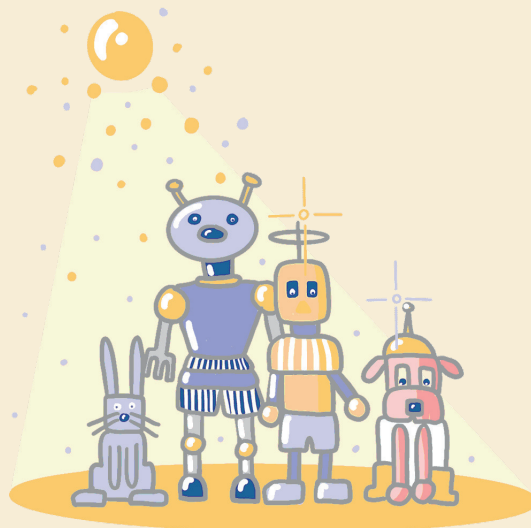

Osallistukaa ryhmän kanssa
etäoppitunnille (esim.
mediataitoviikko).

Järjestäkää toisen päiväkodin
ryhmän kanssa yhteinen
etälauluhetki.

Ottakaa yhteys lapsen huoltajan
työpaikalle.

Ohjelmointitaidot

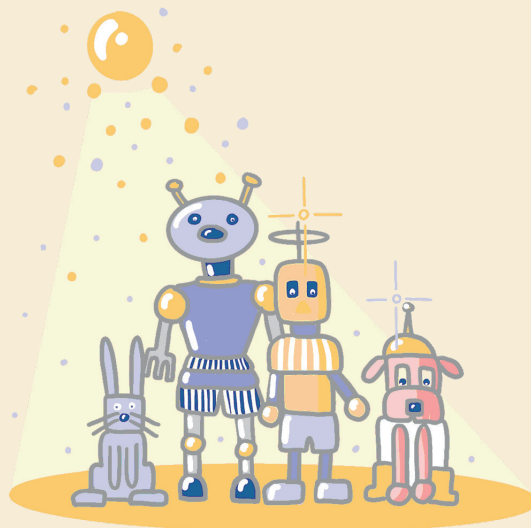
Lapsen ohjelmoinnillisen ajattelun taitoja vahvistetaan: järjestykseen asettaminen, säännönmukaisuus ja toisto.

Rakenna samanlainen: aikuinen rakentaa ryhmän leluista mallin ja lapset rakentavat samanlaisen rakennelman viereiseen huoneeseen.

Suunnitelkaa taputussarja ja tehkää siitä oma luuppi eli toistuva sarja.

Ohjelmointitaidot

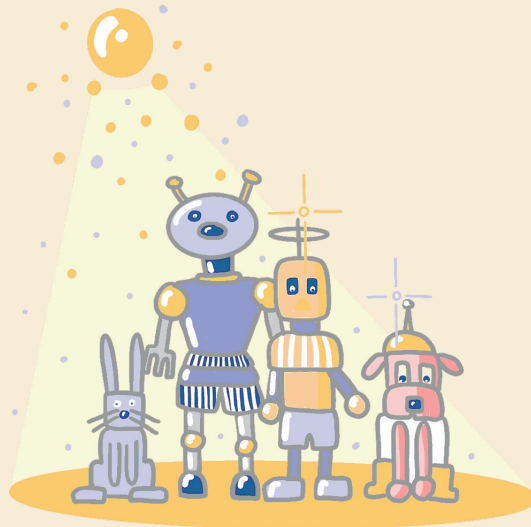

Lapsen havaintoja ympäristön teknologian suhteen kuunnellaan ja yhdessä pohditaan teknologian tarkoitusta ja toimintaperiaatteita.

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, two people wearing helmets and backpacks are riding bicycles across a small wooden bridge over a river. Two white swans are swimming in the water below. The middle ground features a green hill with a blue cabin, a group of people, a brown tractor, and a cow. In the background, there are rolling green hills, a blue sky with clouds, and a small town with orange buildings. A person is walking on a path to the right. The overall scene is bright and cheerful, representing a peaceful rural environment.

Tutkikaa varhaiskasvatussyksikön
teknologiaa, esim. automatisoidut
valot, vesihanat, kuivauskaappi,
palohälyttimet. Miten ne toimivat?
Mitä hyötyä niistä on?

Ohjelmointitaidot

Lapsi tutustuu ohjelmointitaitoja
kehittäviin peleihin ja leikkeihin.

Aikuinen on robotti ja lapset
antavat täsmällisiä, pilkottuja
ohjeita ja robotille. Tehtävänä voi
olla esimerkiksi sukkien
laittaminen jalkaan. Vaihtakaa
rooleja.

Leikkikää Kapteeni käskee -leikkiä.

Digitaalisen osaamisen tavoitteiden toimintakortit esiopetukseen

Hei!

Hienoa, että olet saanut digitaalisen osaamisen tavoitteiden toimintakortit käsiisi.

Toimintakorttien tarkoituksena on antaa pedagogisia vinkkejä ja ideoita ryhmän toimintaan. Kortteja voi käyttää monipuolisesti osana suunnittelutyötä ja tuokioita. Ne voivat toimia keskustelun herättäjänä ja osallistaa lapsia toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Pakassa on kortteja jokaisesta digitaalisen osaamisen osa-alueesta, yhteensä 16 kappaletta. Osa-alueita ovat

- käytännön taidot ja oma tuottaminen (4 kpl)
- tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely (3 kpl)
- vastuullisuus ja turvallisuus (6 kpl)
- vuorovaikutus (1 kpl)
- ohjelmointitaidot (2 kpl)

Kaikki digitaalisen osaamisen tavoitteet löydät koottuna julisteesta.

Mukavia hetkiä toimintakorttien parissa!

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsi osaa avata ja sulkea laitteita ja sovelluksia/välilehtiä. Hän osaa tarkistaa, tarvitseeko laitetta ladata. Hänellä on mahdollisuus käyttää laitetta osana omaa toimintaa.

Ovathan laitteet lasten saatavilla?

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsi käyttää monipuolisesti erilaisia sovelluksia ja laitteita osana esiopetuksen oppimisympäristöä.

Pajatyöskentelyssä yhdellä
pisteellä hyödynnetään digitaalisia
laitteita ja sovelluksia (vinkkejä
Lohjan TVT-sivuilla Pedanetissa).

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsen kanssa tutkitaan ja
pohditaan, miten teknologia auttaa
ihmistä arjessa.

Tehkää retki esim. lähikauppaan,
missä on robotit käytössä.
Entä mitä teknologiaa löytyy
esiopetusyksiköstä?

Käytännön taidot ja oma tuottaminen

Lapsi harjoittelee näppäimistön ja
hiiren käyttöä.

Askarrelkaa lapsille kannettavat
tietokoneet.

Tutustukaa Näppistaiturin
alkuopetuksen nurkkaan.

Tutustukaa Hello Ruby -kirjaan
Löytöretkellä internetissä.

Tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely

Omien tarinoiden luominen ja
muokkaaminen yhdessä.
Tekoälyn hyödyntäminen luovassa
työskentelyssä.

Lasten kanssa luodaan ja muokataan tarinoita. Satuja voidaan muokata tekemällä tarinalle erilainen alku/loppu (iloinen, surullinen, pelottava, jännittävä).

Apuna voidaan käyttää tekoälytyökaluja.*

*Tarkista aina ajantasaiset ja opetuskäyttöön hyväksytyt sovellukset Luupista.

Tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely

Lapsi on harjoitellut aikuisen avustamana tiedonhankintaa ja pohtinut, millainen on hyvä hakusana.

Tutustukaa HS Lasten uutisiin.
Suunnitelkaa, mistä aiheista
haetaan tietoa.
Opastakaa lapset laatimaan omat
uutisjutut.
Tehkää jutuista päiväkodille
yhteinen uutislähetys.

Tiedonhallinta, tutkiva ja luova työskentely

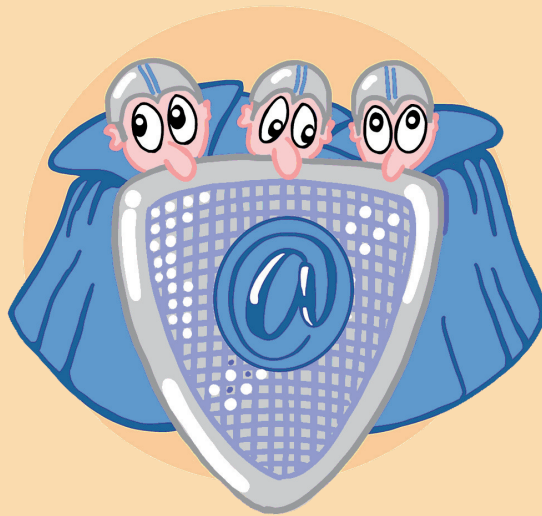

Lasten kanssa on luokiteltu tietoa
ja tutkittu asioiden yhteyksiä
käyttäen apuna käsitekarttoja.

Suunnitelkaa yhdessä esim.
seikkailupeli tai -rata.
Käyttäkää käsitekarttaa
suunnittelun apuna.

Vastuullisuus ja turvallisuus

Lapselle on kerrottu, mitä
tekijänoikeus tarkoittaa.

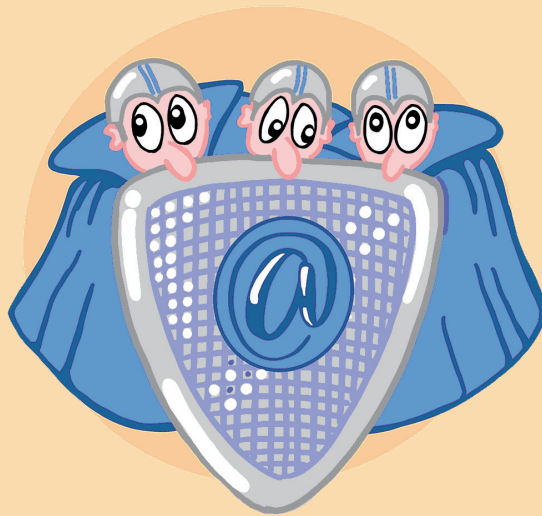
A vibrant, stylized illustration of a landscape. In the foreground, a river flows with two white swans. A small bridge with a white and orange lattice structure spans the river. Two people wearing helmets and carrying backpacks are riding bicycles across the bridge. To the left, a group of people are gathered on a grassy bank near a small wooden building. In the background, there are rolling green hills, a blue sky with white clouds, and a small town with buildings and a tractor. A person is walking on a path to the right, carrying a bag. The overall scene is bright and cheerful, representing a community or outdoor activity.

Lapsen tekijänoikeutta hänen
omiin tuotoksiinsa korostetaan
kirjoittamalla lapsen nimi työhön
sekä pyytämällä lupa näiden
kuvaamiseen ja julkaisemiseen.

“Haluatko, että työsi julkaistaan?”

Lapsella on oikeus kieltää oman
tuotoksensa jakaminen.

Vastuullisuus ja turvallisuus

Lasten kanssa keskustellaan, mitä
kohdennettu mainonta ja sisältö
tarkoittavat.

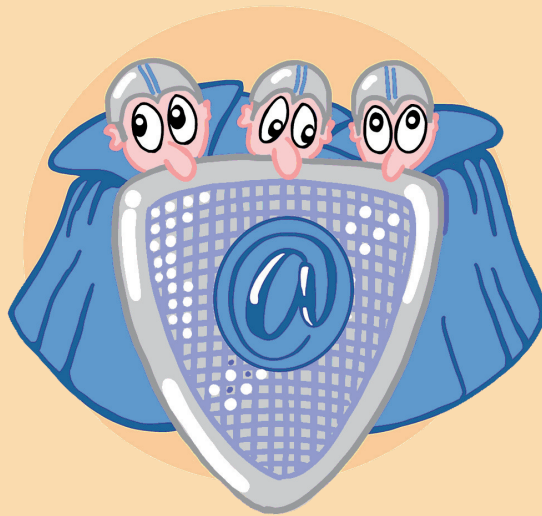
A vibrant, stylized illustration of a landscape. In the foreground, two swans swim in a blue river. A small wooden bridge with orange railings crosses the river, with two people wearing helmets and backpacks riding bicycles across it. The background features rolling green hills, a blue sky with white clouds, and a small town with orange-roofed buildings. A person in an orange jacket and blue pants is walking on a path, carrying a bag. A blue bird is perched on a branch in the upper left corner. The overall scene is bright and cheerful, representing a community or a place where people enjoy outdoor activities.

Missä kaikkialla mainontaa voi
nähdä tai kuulla?

Tehkää mainos asioista, jotka
tuottavat iloa, mutta joita ei voi
ostaa.

Mainostakaa asiaa päivän eri
vaiheissa.

Vastuullisuus ja turvallisuus

Lasten kanssa on keskusteltu,
miten luonnonvaroja käytetään
vastuullisesti digitaalisten
laitteiden yhteydessä.

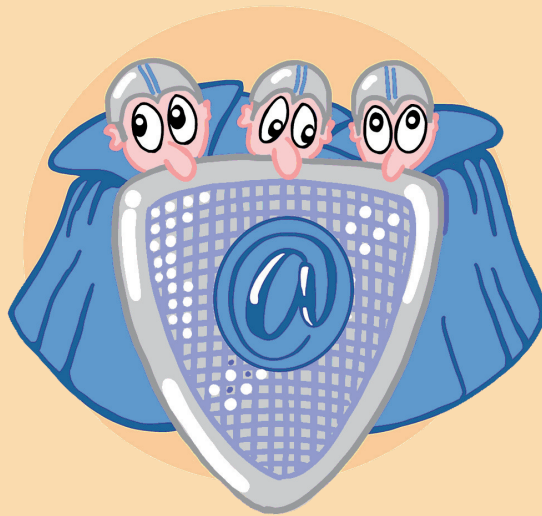

Tutustukaa Pikku kakkosen
Tiedonjyvä sarjaan.

Tilatkaa Sähkölän materiaali
“Aimon kanssa sähkön jäljillä”.

Tutustukaa välinelainaamon
värkkäilymateriaaleihin ja
värkkäilkää.

Vastuullisuus ja turvallisuus

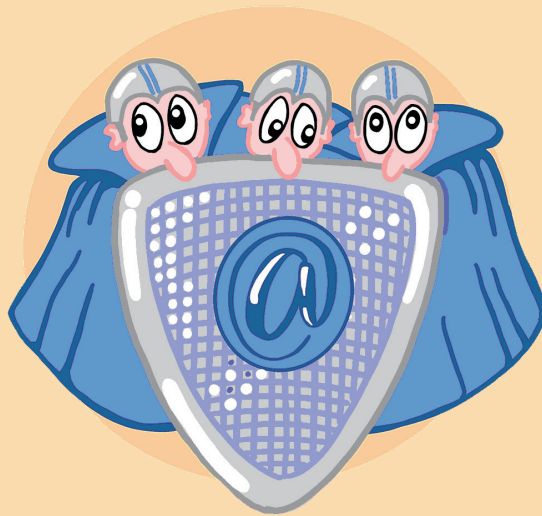
Lapselle kerrotaan, miten
kuvakaappaus otetaan ja missä
tilanteissa se kannattaa ottaa.

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, two people wearing helmets and backpacks are riding bicycles across a small wooden bridge over a river. Two white swans are swimming in the water below the bridge. To the left, a group of people are gathered on a grassy bank near a small wooden cabin. In the background, there are rolling green hills, a blue sky with white clouds, and a small town with buildings and a windmill. A cow is visible in the middle ground near a body of water. The overall scene is bright and cheerful, with a mix of natural and man-made elements.

Harjoitellaan ottamaan
kuvakaappaus jostakin mukavasta
tilanteesta.

Kokeillaan kuvakaappauksen
ottamista eri laitteilla (tabletilla,
puhelimella, tietokoneella).

Vastuullisuus ja turvallisuus

Lapselle kerrotaan, mikä on
käyttäjätunnus ja salasana.

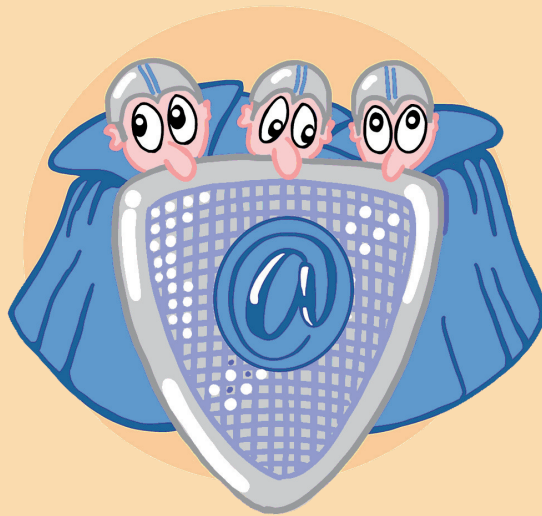
Käsitellään aihetta itsetehdyn
läppärin avulla.

Kirjoittakaa ruudulle
käyttäjätunnus ja pohtikaa miksi
salasanaa ei saa kertoa kaverille.

Miettikää yhdessä, mitä voi
tapahtua, jos salasana menee
väärille henkilöille ja miksi se on
tärkeää pitää salassa.

Millainen on hyvä ja turvallinen
salasana?

Vastuullisuus ja turvallisuus

Lapsen esiopetusryhmässä on
käytössä jokin
digiturvataitomateriaali.

A vibrant, stylized illustration of a landscape. In the foreground, two people wearing helmets and backpacks are riding bicycles across a small wooden bridge over a river. Two white swans are swimming in the water below the bridge. To the left, a group of people are gathered on a grassy bank, some looking towards the bridge. In the background, there are rolling green hills, a blue sky with white clouds, and a small blue bird perched on a branch in the upper left. A cow is visible on a hill to the right, and a person is walking with a bag. The overall scene is bright and cheerful, representing a safe and active community environment.

Vinkkejä löytyy
Lohjan kaupungin turvataito-
sivustolta.

Hyödyntäkää valmiita
digiturvataitomateriaaleja esim.
Suojellaan lapsia ry:n Stop, Slow &
Go.

Vuorovaikutus

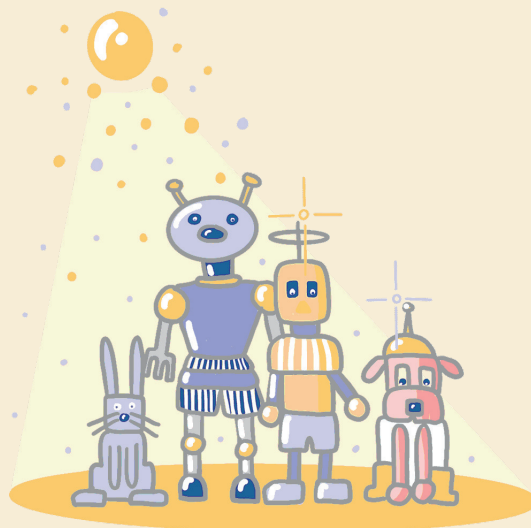
Lapselle on opetettu, miten toimia
hyvien tapojen mukaisesti
digitaalisissa ympäristöissä.

Harjoitelkaa draaman keinoin
tilanne, missä lapsi kertoo oman
mielipiteensä, jota toinen
kommentoi ensin lannistavasti ja
sitten kannustavasti.

Pohtikaa lopuksi, mitä eroa on, jos
asian sanoo toiselle henkilölle tai
sen kirjoittaa julkisesti.

Ohjelmointitaidot

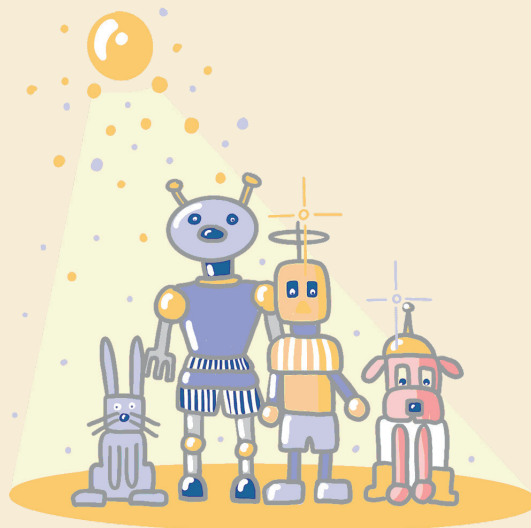
Lapsen ohjelmoinnillisen ajattelun
taitoja vahvistetaan: syy-
seuraussuhteet, toiminnan
pilkkominen osiin.

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, a river flows with two white swans. A small wooden bridge with a white lattice railing spans the river, where two people wearing helmets and carrying backpacks are riding bicycles. The middle ground features a green hillside with a blue cabin, a group of people, a brown tractor, and a cow. In the background, there are rolling green hills, a small town with orange-roofed buildings, and a person walking with a bag. The sky is blue with soft white clouds, and a small blue bird is visible on the left. The overall style is flat and colorful, typical of modern digital art.

Pelatkaa Robogem-lautapeliä.

Ohjatkaa ihmisrobotia ruudukolla
koskettamalla olkapäihin, selkään
tai kuvasymbolien avulla.

Ohjelmointitaidot

Lapsi on tutustunut ohjelmointiin
jonkin ikäkaudelle sopivan
sovelluksen tai laitteen avulla.

Beebot, Sphero-pallot, Scratch,
Kubo-robotit

